

Posudek oponenta rigorózní práce

Jméno uchazeče:	Mgr. Zuzana Sperková
Název práce:	Historie, proces, důsledky a perspektivy dalšího rozšiřování Evropské unie
Obor státní rigorózní zkoušky:	Právo Evropské unie
Jméno oponenta:	JUDr. Tomáš Pezl
Pracoviště oponenta:	Katedra ústavního a evropského práva

Struktura posudku:

I.

Výsledky práce

Předložená rigorózní práce si nevytkla žádný konkrétní cíl, nicméně autorka nastínila své představy o tom, co by chtěla ve své práci představit, kdy se jedná mimo jiné o zhodnocení výhod a nevýhod členství v rámci Evropské unie a dále pak popisem procesu rozšíření a samotným vznikem Evropských společenství.

Téma, které je na první pohled zajímavé však na druhý pohled v sobě nese několikero úskalí pro samotný obsah práce. Prvním úskalím je samotné pojetí práce jako práce právního charakteru, kdy jak zvolené téma, tak i představa autorky o tom, co v práci chce představit jsou spíše historického či ekonomicko-politického charakteru. Samotného právního pohledu je zde menší část. Druhý úskalím, a to podstatně zásadnějším je velmi široké vymezení tématu práce, které činí její zpracování na 95 stranách formátovaného textu více méně nemožným.

Z autorčina představení je možné pojmout představu, že autorka se bude soustředit na vymezení pozitiv a negativ pro přistoupení k Evropské unii a rovněž, že se zaměří na nové kandidátské země a jejich přístupové problémy. Při podrobném čtení je však nutno konstatovat, že tyto části práce patří k nejslabším.

Autorce nelze vytknout, že by nepostupovala analyticky při zpracování své práce, alespoň co je možno dle její osnovy soudit, nicméně samotná práce působí jako velmi popisná a chybí v ní povětšinou právní analýza či vlastní názor autorky.

II.

Aktuálnost zpracování tématu

Zvolené téma, tj. otázka rozšíření je nyní sice ne tak aktuální jako jiné otázky spojené s existencí Evropské unie, nicméně jedná se o otázku stále otevřenou a jak autorka v práci prokazuje, otázkou zajímavou pro vícero států.

Autorka představuje výběr států, která je téměř úplný, u kterých lze uvažovat o dalším rozšíření Evropské unie (chybí snad jenom Izrael, u něhož jsou asociální rozhovory zmrazeny již po dlouhou dobu). Rozdělení států na tři kategorie je poměrně pochopitelné, i když možná by bylo vhodné více zdůraznit odlišnost ministátů od kandidátských zemí, která není z textu úplně patrná a rovněž by zde stálo za úvahu se zaměřit právě u ministátů na jejich dosavadní smluvní rámec a existenční rámec s jejich většími sousedy (ať se jedná o Lichtenštejnsko a jeho provázanost se Švýcarskem nebo San Marino a Vatikán ve vztahu k Itálii).

Za velmi kusé považuji pojednání o balkánských státech, kdy kromě silného akcentu na spolupráci s ICTY práce není zcela konkrétní, a kdy je nutno konstatovat, že vzhledem k ukončení činnosti ICTY a přesunu agendy na ICC se nejedná ani o zcela správné informace.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Práce je rozčleněna na čtyřech samostatných kapitol, kdy těžiště práce lze nalézt v kapitolách 2-4, které pojednávají o rozšiřování EU, včetně možného potenciálního směru.

První kapitola se věnuje historickému úvodu, který je velmi obsáhlý a zabírá čtvrtinu práce, což vzhledem k jeho popisnosti je k diskusi, zda má být v takovém rozsahu součástí práce jako takové.

Druhá kapitola je věnována obsahu členství, které by mělo být zajímavé pro potenciální nové členy EU. U této kapitoly si nejsem jistý jejím významem a účelem, jedná se o popis známých skutečností, které se týkají existence Evropské unie a s výjimkou pojednání o bodu 2.2 nesouvisí zcela s tématem práce. Je škoda, že bod 2.2. nebyl více rozpracována na úkor pojednání o čtyřech svobodách a dalších aspektech členství v EU.

Obdobně neurčitá a vágně působící je kapitola třetí věnovaná důsledkům rozšíření, nicméně obsahově se jedná o výčet výhod a nevýhod, bez jejich další skutečné analýzy. V tomto bodě zcela postrádám jakoukoliv právní relevanci textu a zaměření na dopad práva EU na nové členské státy, či dopad rozšíření na ústavní situaci samotné EU.

Za nehodnotnější kapitolu lze považovat kapitolu čtvrtou, která se věnuje zejména možným směrům rozšíření a poskytuje přehled jednotlivých uvažovaných států. Nicméně i zde je třeba vytknout popisnost a malou hodnotu z hlediska právního dopadu rozšíření či právních aspektů rozšiřovacího procesu. Jak již bylo naznačeno výše je škoda, že zde chybí některé dílčí právní aspekty například u tzv. mini států. U států Balkánského poloostrova by bylo vhodné se vymezit vhodně k roli spolupráce s ICTY a na okraj více specifikovat pojem *ius cogens* mezinárodního práva ve vztahu k válečným zločinům.

Metodika práce sice není autorkou nijak naznačena, jak bývá v pracích tohoto typu obvyklé a jedinou rozpoznatelnou metodou je deskripce existujícího stavu. Vzhledem k absenci právní problematiky, nejsou užity ani metody interpretace práva. Práce je výsledkem kompilace myšlenek z více zdrojů, které jsou představeny v rámci jednoho textu, práce neobsahuje praktický výzkum, který by byl založen na empirickém zkoumání materie.

Z hlediska požadavků na vědeckou práci se jedná o hraniční situaci, kdy je možno takovou práci považovat za plně v souladu s požadavky na kladených na vědeckou práci.

IV.

Připomínky k textu

Zásadní obsahové připomínky směřují k samotnému pojetí práce, která je předkládána k obhajobě na katedře ústavního a evropského práva, a ačkoliv není účelné zlehčovat význam práce, je třeba poukázat na to, že se jedná o práci, která není právního charakteru a je tedy zásadní otázkou, zda se jedná o rigorózní práci obhajitelnou na katedře ústavního a evropského práva Fakulty právnické.

Věcně by bylo možno poukázat na nepřesnosti v textu jako je například pojednání o vystoupení ostrova Svatého Bartoloměje, či nepřesnosti v práci s právní terminologií, jako například u používání termínu *ius cogens*. Práce v mnohých ohledech působí jako kompilace a někdy se autorka uchyluje k tendenčním hodnocením, jako například u hodnocení zájmu Arménie o přistoupení k EU, kdy se spíše jedná o domněnku než doloženou skutečnost.

V.

Jazyková a grafická úroveň práce

včetně dodržení čl. V vyhlášky děkana FPR č. 24D/2015, o rigorózním řízení, a citačních norem

Předložená rigorózní práce odpovídá požadavkům kladeným na rigorózní práce, a to jak z hlediska požadavků na její grafické zpracování, tak i jazykovou úpravu. Jediné co by mohlo vzbudit pochybnosti je rozsah práce, který je předepsán vyhláškou děkana č. 24D/2015 v čl. V. odst. 7 jako 100 normostran. Předložená práce má ve zkoumaném rozsahu vykázaných 95 stran textu. Nicméně po standardním přezkoumání počtu normostran je zřejmé, že při použití přísného měření znaků, je výsledek 114,91 stran, což tedy znamená splnění i tohoto požadavku vyhlášky děkana.

VI.

Otázky k obhajobě

Autorka by se při obhajobě měla zaměřit zejména zhodnocení právního dopadu rozšíření jak na nově přistupující státy, existující členské státy a samotnou EU, a to s ohledem ne možný vývoj do budoucna. Dále by bylo vhodné, aby autorka více představila pozici tzv. ministátů, zejména s ohledem na jejich existující právní vztahy s protektorskými státy.

VII.

Závěry

1. Rigorózní práce

- obsahuje** původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky zvoleného oboru, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu tohoto oboru

~~neobsahuje~~ původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky zvoleného oboru, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu tohoto oboru

2. Rigorózní práce

je doporučena k obhajobě

~~není doporučena k obhajobě~~

V Praze dne 6. prosince 2017

Podpis oponenta